

Sygn. akt IX Ka 527 / 17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Toruniu IX Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - SSO Jarosław Sobierajski

Sędziowie - SO Andrzej Walenta

- SO Barbara Plewińska / spr/

Protokolant stażysta Mateusz Holc

przy udziale przedstawiciela oskarżyciela – Pierwszego Urzędu Skarbowego w T. – M. W.,

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2018 roku

sprawy **T. T.**

oskarżonego z art. 56 § 2 kks w zw. z art. 56 § 1 kks i art. 61 § 1 kks

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu

z dnia 26 maja 2017 roku sygn. akt VIII K 302/15

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zwalnia oskarżonego z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym, a wydatkami tego postępowania obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt IX Ka 527/17

UZASADNIENIE

T. T. został oskarżony o to, że:

1. wbrew przepisowi art. 86 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 lit. a, art. 88 ust. 3a pkt 4 lit. a, art. 99 ust. 12, art. 109 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U z 2004 r. Nr 54, poz. 535, z późn. zm.) działając w warunkach czynu ciągłego podał nieprawdę w złożonej Naczelnikowi (...) Urzędu Skarbowego w T. deklaracji (...) za październik 2009r. poprzez podanie danych niezgodnych ze stanem rzeczywistym i uszczupleniu podatku od towarów i usług przez zaniżenie kwoty podatku podlegającego wpłacie do urzędu skarbowego o 24.268,00 zł,

- tj. o przestępstwo skarbowe z art. 56 § 2 kks w zw. z art. 56 § 1 kks,

2. wbrew przepisowi art. 9a ust. 2, art. 10 ust. 1 pkt 3, art. 14 ust. 1 i ust. 1c, art. 22 ust. 1 i art. 26 ust. 1 pkt 2 lit. a, art. 27b ust. 1 pkt 1 lit. a, art. 27b ust. 2, art. 30c, ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U z 2000r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.) oraz art. 193 § 2 ustawy

z dnia 29 sierpnia 1997r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U z 2005r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.) nierzetelnie prowadził podatkową księgę przychodów i rozchodów za 2009r. poprzez zaniżenie przychodu z powodu niewystawienia faktur z tytułu sprzedaży bram segmentowych oraz z tytułu usług wykonywanych dla parafii przy ul. (...) w T. w łącznej kwocie 4.542,01 zł oraz zawyżenie kosztów uzyskania przychodów poprzez zawyżenie pozostałych wydatków i zakupów towarów handlowych i materiałów o łączną kwotę 112.006,79 zł,

- tj. o przestępstwo skarbowe z art. 61 § 1 kks.

Wyrokiem z dnia 26 maja 2017 roku Sąd Rejonowy w Toruniu, sygn. akt VIII K 302/15, uznał oskarżonego **T. T.** za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie 1 aktu oskarżenia tj. za winnego popełnienia przestępstwa skarbowego z art. 56 § 2 kks w zw. z art. 56 § 1 kks i za to na mocy art. 56 § 2 kks wymierzył mu karę grzywny w wysokości 20 stawek dziennych po 70 złotych stawka.

Nadto, sąd uznał oskarżonego za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie 2 aktu oskarżenia tj. za winnego popełnienia przestępstwa skarbowego z art. 61 § 1 kks i za to na mocy art. 61 § 1 kks wymierzył mu karę grzywny w wysokości 20 stawek dziennych po 70 złotych stawka.

Na mocy art. 39 § 1 kks w miejsce kar grzywny orzeczonych w punkcie I i II wyroku sąd wymierzył oskarżonemu karę łączną grzywny 30 stawek dziennych po 70 złotych stawka.

Orzekając o kosztach, sąd zwolnił oskarżonego od obowiązku uiszczenia opłaty i pozostałych kosztów sądowych, którymi obciążył Skarb Państwa.

Wyrok ten zaskarżył **w zakresie punktu I i III w całości oraz w zakresie wymiaru kary obrońca oskarżonego**, zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia a mający wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu, iż:

- oskarżony samodzielnie prowadził swoją księgę przychodów i rozchodów, podczas gdy prowadzenie tej księgi, przygotowywanie deklaracji do Urzędu Skarbowego oraz ich podpisywanie i składanie powierzył podmiotowi zawodowo zajmującemu się świadczeniem usług księgowych – L. Ś.,
- oskarżony nie kwestionował rozstrzygnięć zawartych w decyzjach Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w T. w sprawie określenia zobowiązania podatkowego w podatku od towarów i usług za październik 2009r. podczas gdy od decyzji tej złożone zostało przez skarżącego odwołanie, a następnie wniosek o wznowienie postępowania, będący na etapie skargi kasacyjnej Dyrektora Urzędu Skarbowego od korzystnego dla oskarżonego rozstrzygnięcia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w B.,
- oskarżony miał zamiar, chociażby ewentualny, popełnienia zarzucanego mu w pkt 1 aktu oskarżenia czynu, podczas gdy roboty ziemne objęte kwestionowaną fakturą zostały wykonane, co nie było sporne pomiędzy stronami, zaś kwestionowanie rozliczenia tych prac oparte było wyłącznie na ustaleniu, że organy administracji podatkowej mają problemy z ustaleniem bieżącego składu osobowego zarządu podatnika – firmy (...) sp. z o.o. Będącej podwykonawcą podwykonawcy oskarżonego – firmy (...), co w przełożeniu na odpowiedzialność karną oskarżonego oznacza przypisanie mu wiedzy o tym, kogo jego podwykonawca wziął jako swojego podwykonawcę i, że ten podwykonawca podwykonawcy może budzić wątpliwości urzędów skarbowych co do składu osobowego zarządu,

2. naruszenie art. 96 ust. 13 ustawy z 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług poprzez jego błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, iż przepis ten stwarza penalizowany karnie obowiązek weryfikowania wszystkich bliższych i dalszych kontrahentów kontrahenta transakcji, podczas gdy jest wyłącznie uprawnieniem podatnika i zobowiązuje

jedynie organ podatkowy do udzielenia informacji na wniosek zainteresowanego, czy podatnik jest zarejestrowany jako podatnik VAT czynny,

3. obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia tj. przepisu art. 167 kpk oraz art. 424§1 pkt 1 i §2 kpk poprzez niewskazanie czy i jaki wpływ na treść wyroku miało powierzenie obsługi księgowej licencjonowanemu podmiotowi zewnętrznemu oraz czy i jaki wpływ na treść wyroku miało zawarcie z Naczelnikiem (...) Urzędu Skarbowego w T. ugody co do rozłożenia wszystkich istniejących należności oskarżonego na raty, w tym i objętych niniejszym postępowaniem,

4. rażąco surowość kary wymierzonej oskarżonemu, w szczególności wobec nieuwzględnienia faktu zawarcia porozumienia przez oskarżonego z Naczelnikiem (...) Urzędu Skarbowego w T. decyzją z dnia 28.03.2017r. (...), na mocy której wszelkie należności oskarżonego, w tym i objęte niniejszym postępowaniem, zostały rozłożone na raty.

W związku z powyższym obrońca oskarżonego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie objętym zaskarżeniem poprzez uniewinnienie oskarżonego od czynu opisanego w punkcie I oraz wymierzenie mu kary łagodniejszej za czyn opisany w punkcie 2, a także o nieobciążanie go kosztami postępowania, ewentualnie, na wypadek nieuwzględnienia powyższego wniosku, o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd odwoławczy w całości podzielił ustalenia sądu I instancji, który właściwie, wszechstronnie i wnikliwie rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku postępowania przygotowawczego jak i sądowego i na ich podstawie dokonał prawidłowych ustaleń stanu faktycznego, zaś argumenty podniesione w apelacji stanowiły jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami i rozważaniami sądu I instancji. Postępowanie w niniejszej sprawie zostało przeprowadzone dokładnie i rzetelnie. Ocena dowodów przez sąd meriti była rozsądna, a sąd odwoławczy nie doszukał się w niej błędów, zaniechań i uchybień. Była ona zgodna z zasadami wiedzy, doświadczenia życiowego oraz nie zawierała błędów logicznych ani faktycznych. Sąd I instancji poddał zgromadzone dowody w postaci wyjaśnień oskarżonego oraz dowody z dokumentów należytej ocenie.

Analiza stanu faktycznego pod kątem znamion przestępstw z art. 56 § 1 i 2 kks oraz 61 § 1 kks zarzucanych oskarżonemu prowadziła do oczywistego wniosku, że były podstawy do uznania go za winnego dopuszczenia się oszustwa podatkowego oraz uchybienia w prowadzeniu podatkowej księgi przychodów i rozchodów za 2009 rok.

Apelujący zaskarżonemu wyrokowi zarzucił między innymi błąd w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie, iż oskarżony samodzielnie prowadził swoją księgę przychodów i rozchodów, podczas gdy prowadzenie tej księgi, przygotowywanie deklaracji do Urzędu Skarbowego oraz ich podpisywanie i składanie powierzył podmiotowi zawodowo zajmującemu się świadczeniem usług księgowych. Z tym zarzutem nie sposób było się zgodzić, bowiem skazany, na co zwrócił uwagę apelujący, co prawda korzystał z usług podmiotu zawodowo zajmującego się świadczeniem usług księgowych, jednak podkreślić należało, że księgowa pracowała tylko i wyłącznie na podstawie przekazywanej jej przez oskarżonego dokumentacji. Bez znaczenia było także kwestionowanie rozstrzygnięć zawartych w decyzjach Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego oraz fakt, iż roboty ziemne zostały wykonane przez firmę (...), co do której to firmy, istniały wątpliwości co do członków zarządu spółki, w związku z czym zapłata wobec tej firmy nie mogła być zaliczona do kosztów działalności oskarżonego, bowiem ocenie podlegało zachowanie oskarżonego, które wypełniło znamiona zarzucanych mu przestępstw.

W świetle powyższego, nie sposób było się zgodzić także z kolejnym zarzutem skarżącego odnoszącym się do obowiązku weryfikowania wszystkich bliższych i dalszych kontrahentów kontrahenta transakcji. Podkreślić należało, że nie ma instrumentów, które umożliwiałyby dokonanie podatnikowi sprawdzenia czy dany podmiot

jest zarejestrowany jako podatnik czynny VAT. Podatnik może jedynie wystąpić z wnioskiem do naczelnika urzędu skarbowego

o potwierdzenie czy kontrahent jest zarejestrowany jako podatnik VAT czynny lub zwolniony. Artykuł 96 ust. 13 ustawy o podatku od towarów i usług nie nakłada obowiązku każdorazowej weryfikacji kontrahenta co do stwierdzenia czy był on uprawniony do wystawienia faktury VAT. Przepis ten stanowi jedynie o uprawnieniu do zasięgnięcia informacji, nie stanowi zaś o takim obowiązku, nie stwarza karnie penalizowanego obowiązku. Wbrew twierdzeniu apelującego, sąd meriti w ogóle nie odnosił się do tej kwestii, a już tym bardziej nie wskazywał, iż jest obowiązkiem każdorazowa weryfikacja kontrahenta.

Jeśli zaś chodzi o kolejny podnoszony przez skarżącego zarzut, wskazać należało, że nie było przedmiotem oceny w niniejszym postępowaniu czy i jaki wpływ miało powierzenie obsługi księgowej licencjonowanemu podmiotowi zewnętrznemu oraz czy i jaki wpływ na treść wyroku miało zawarcie z Naczelnikiem Urzędu Skarbowego w T. ugody co do rozłożenia wszystkich należności oskarżonego na raty. Sąd badał czy zachowanie oskarżonego wypełniło znamiona zarzucanych mu przestępstw, co znalazło potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym, czego i sam oskarżony także nie kwestionował. Wskazywane natomiast przez skarżącego okoliczności nie miały znaczenia dla przypisania oskarżonemu winy za popełnienie zarzucanych mu przestępstw skarbowych.

W ocenie sądu właściwy był także wymiar kary orzeczonej wobec oskarżonego. Sąd meriti, mając na uwadze kwotę narażenia na uszczuplenie podatku, trafnie ocenił stopień społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu i stopień jego zawinienia. Kara łączna grzywny na poziomie 2.100 zł jest karą w pełni zasłużoną. Konieczności zapłaty grzywny w takiej wysokości nie sposób było uznać za stanowiącą nadmierną dolegliwość dla oskarżonego. Należało uświadomić oskarżonemu, że konieczność uiszczenia kary grzywny jest wynikiem naruszenia przez niego przepisów prawa i w związku z tym tak została ukształtowana by zrealizować wobec niej cele wychowawcze i prewencyjne. Niższa kara grzywny mogłaby wywołać u oskarżonego poczucie opłacalności popełniania przestępstw podatkowych. Sąd w przedmiotowej sprawie mógł orzec za przestępstwo z art. 56 § 2 kks karę grzywny do 720 stawek dziennych, zaś za przestępstwo z art. 61 § 1 kks karę grzywny do 240 stawek. Sąd za każde z przestępstw orzekł karę 20 stawek grzywny po 70 zł każda stawka, zaś orzekając karę łączną wymierzył karę 30 stawek dziennych grzywny po przyjęciu, że każda stawka wynosi 70 zł. Zatem orzeczona kara jest wyważona, nie razi swą surowością. Jej wymiar stanowi prawie dwukrotność miesięcznego dochodu oskarżonego. Podnoszona natomiast przez skarżącego okoliczność zawarcia porozumienia przez oskarżonego

z Naczelnikiem (...) Urzędu Skarbowego w T., na mocy której wszelkie należności oskarżonego zostały rozłożone na raty i są na bieżącą regulowane, niewątpliwie miała pozytywny wydźwięk, nie mogła jednak stanowić podstawy zmniejszenia wymiary nałożonej na skazanego grzywny, bowiem należność publicznoprawna musi być uiszczona i nie może stanowić surogatu konsekwencji jakie musi ponieść oskarżony na skutek swojego przestępnego działania.

Sąd odwoławczy nie dopatrzył się w zaskarżonym orzeczeniu żadnych uchybień mogących stanowić bezwzględne przyczyny odwoławcze, będących podstawą do uchylenia wyroku z urzędu.

Na podstawie art. 113 kks w zw. z art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 634 kpk sąd odwoławczy, z uwagi na sytuację majątkową i wysokość dochodów zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za drugą instancję, obciążając wydatkami postępowania odwoławczego Skarb Państwa.